

Årsberetning 2015

Region Sønderjylland-Schleswig

Kolofon:
Region Sønderjylland-Schleswig
Regionskontor & Infocenter
Lyren 1 · DK-6330 Padborg
Tel. +45 74 67 05 01 · Fax +45 74 67 05 21
www.region.de · www.region.dk
www.kulturfokus.dk · www.kulturfokus.de
www.pendlerinfo.org

Februar 2016

ISBN: 978-87-998098-4-4

Indhold

Forord	2
Sammenfatning og kommende begivenheder	3
Indledning	4
Region Sønderjylland-Schleswigs organer	6
Handlingsplan	14
Deltagelse i projekter	28
Regionskontor & Infocenter	30
Bilag	32

Forord

Regionen tiltrak sig for første gang landsdækkende opmærksomhed i 2015 i kraft af den ministererklæring, der blev underskrevet i april, som bl.a. resulterede i støtte til regionens rådgivningsarbejde.

At det nye Interreg-program Deutschland-Danmark vil tilføre det dansk-tyske samarbejde vigtige impulser, kunne man se allerede i forbindelse med de første projektbevillinger. Med projektet 'KursKultur' blev der nået en milepæl for kulturarbejdet i grænseregionen, hvor der lægges op til aktiviteter og resultater i de kommende fire år, som ikke er set før i dette omfang. Hertil hører også de påbegyndte forhandlinger om en ny kulturaftale gældende fra og med 2017.

Region Sønderjylland-Schleswig er rigtigt godt repræsenteret på europæisk plan, og vi har en stærk organisation som netværk i Europæiske Grænseregioners Arbejdsfællesskab (AEBR). I juni afholdt organisationen sit bestyrelsesmøde her hos os i Sønderborg, hvor vi kunne knytte mange kontakter.

Den diskussion om beskæringen af tilskuddene fra Kreis Schleswig-Flensburgs side, som startede i slutningen af 2014, har fyldt meget i både bestyrelsen og forvaltningen. Alle partnere er som led i det arbejde, som et udvalg nedsat til formålet har udført, blevet spurgt om deres forestillinger med hensyn til målsætninger, organisation, finansiering og kommunikation. Resultaterne indgår nu i en indledt strategiproces, som skal være afsluttet inden sommerferien. Selv om det har trukket et par negative overskrifter, så kan der slås fast, at alle partnere ønsker og bakker op om det grænseoverskridende samarbejde i Region Sønderjylland-Schleswig.

Det nye år startede med indførelsen af stikprøvekontroller ved grænsen, som indtil videre heldigvis ikke har haft nogen negativ effekt på det at bo og arbejde i grænselandet.

Lad os fortsætte det gode arbejde, diskussionslysten og frem for alt engagementet for det grænseoverskridende samarbejde i 2016 – der ligger mange opgaver, som venter på at blive løst.

Vi takker alle partnere, kollegaer i bestyrelsen samt Regionskontorets medarbejdere for det konstruktive og engagerede samarbejde.

Ulrich Brüggemeier, Hans Philip Tietje

Sammenfatning og kommende begivenheder

Regionen tiltrak sig for første gang landsdækkende opmærksomhed i 2015 i kraft af den ministererklæring, der blev underskrevet i april, som bl.a. resulterede i støtte til regionens rådgivningsarbejde. Foruden det politiske samarbejde med Femern Bælt-regionen handler det om hele tiden at tilpasse informationstilbuddet på begge sider af grænsen til arbejdstagernes og arbejdsgivernes behov. Det vil der også blive arbejdet på i 2016.

At det nye Interreg-program Deutschland-Danmark vil tilføre det dansk-tyske samarbejde vigtige impulser, kunne man se allerede i forbindelse med de første projektbevillinger. Med projektet 'Kurskultur' blev der nået en milepæl for kulturarbejdet i grænseregionen, hvor der lægges op til aktiviteter og resultater i de kommende fire år, som ikke er set før i dette omfang. Hertil hører også de påbegyndte forhandlinger om en ny kulturaftale gældende fra og med 2017.

Samarbejdet mellem Region Syddanmark og Land Schleswig-Holstein blev underbygget af en ny arbejdsplan, og Schleswig-Holsteins grænseoverskridende samarbejde med Region Sjælland er også godt undervejs.

Diskussionen om beskæringen af tilskuddene fra Kreis Schleswig-Flensburgs side, som startede i slutningen af 2014, har fyldt meget i både bestyrelsen og forvaltningen. Alle partnere er som led i det arbejde, som et udvalg nedsat til formålet har udført, blevet spurgt om deres forestillinger med hensyn til målsætninger, organisation, finansiering og kommunikation. Resultaterne indgår nu i en indledt strategiproces, som skal være afsluttet inden sommerferien.

Infocentrets rådgivningstal er steget markant, og sidste år blev der indgået en aftale med SKAT om en ugentlig rådgivningsdag på Regionskontoret. I 2016 vil Region Sønderjylland-Schleswig arbejde videre på at nedbryde mobilitetsbarrierer og hjælpe berørte.

På baggrund af de mange forskellige aktiviteter, der blev påbegyndt i 2015, forventes der en lang række resultater i 2016. Der venter et arbejdsrigt og meget spændende år både for alle aktørers grænseoverskridende samarbejde og for Region Sønderjylland-Schleswig.

Indledning

Denne årsberetning præsenterer resultaterne af Region Sønderjylland-Schleswigs arbejde i 2015 i ord og tal. Samtidig beskrives de vigtigste resultater og beslutninger samt de opgaver, der venter i det kommende år.

Finansiering Regionskontor & Infocenter 2015 og 2016

Regionskontor & Infocenter finansieres på følgende måde:

Partner	Euro 2015* / 2016**	DKK 2015 * / 2016**
Region Syddanmark	256.737 / 253.302	1.912.687 / 1.887.100
Sønderborg Kommune	28.941 / 24.380	215.608 / 181.629
Haderslev Kommune	21.532 / 18.218	160.413 / 135.725
Tønder Kommune	14.694 / 12.368	109.474 / 92.140
Aabenraa Kommune	22.718 / 19.182	169.252 / 142.906
Kreis Nordfriesland	114.874 / 109.150	855.811 / 813.167
Kreis Schleswig-Flensburg	114.874 / 109.150	855.811 / 813.167
Stadt Flensburg	114.874 / 109.150	855.811 / 813.167
I alt	689.244 / 654.900	5.134.867 / 4.879.001

*Bestyrelsens budgetbeslutning af 4.11.2014

**Bestyrelsens budgetbeslutning af 10.12.2015

Marketing/pr-arbejde

I 2015 udsendte Regionskontor & Infocenter 90 pressemeddelelser, der informerede generelt om den seneste udvikling i Region Sønderjylland-Schleswig, om nye projekter og begivenheder samt om foredrag og arrangementer.

Endvidere blev der holdt foredrag om Regionskontor & Infocenter, sprogkampagnen og det nye Interreg-projekt 'KursKultur'. Dette nye Interreg-projekt vil øge Region Sønderjylland-Schleswigs synlighed væsentligt.

Region Sønderjylland-Schleswig, Regionskontor & Infocenter blev omtalt 403 gange i medierne og andre publikationer.

Regionskontor & Infocenters leder gav 52 interviews om emner vedrørende Region Sønderjylland-Schleswig.

Der blev offentliggjort følgende publikationer:

- Årsberetning 2014
- Nyt oplag af 'Lokale og regionale myndigheder ved den dansk-tyske grænse'
- Nyt oplag af 'Hvor er de nye sange', musikalsk rejse med professor dr. ABC
- Projektpublikation fra Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig
- Kulturfokus-magasin Forår/Sommer og Efterår/Vinter

Nyhedsbrevet 'Regionsinfo' udkom 9 gange og har ca. 480 abonnenter. Det bringer nyt fra Region Sønderjylland-Schleswig, og endvidere har netværkspartnere mulighed for at offentliggøre informationer i nyhedsbrevet.

Region Sønderjylland-Schleswigs hjemmesider www.region.dk, www.region.de og www.pendlerinfo.org havde også i 2015 et stort antal besøgende.

I perioden 1. januar-31. december 2015 besøgte 24.451 borgere siderne www.region.dk|de, 36.556 brugere besøgte www.pendlerinfo.org.

Region Sønderjylland-Schleswig er også på Facebook og har her 589 likes. Her bliver der postet informationer og gjort opmærksom på arrangementer. Endvidere bliver mediet benyttet til at henvise til hjemmesiderne region.dk/de og pendlerinfo.org.

Region Sønderjylland-Schleswig er også aktiv på Twitter, og antallet af followers vokser støt.

Region Sønderjylland-Schleswigs organer

Bestyrelsen

Region Sønderjylland-Schleswigs bestyrelse består af 11 medlemmer og har følgende sammensætning:

- Kreispräsident Ulrich Brüggemeier, Kreis Schleswig-Flensburg, formand siden april 2014
- Regionsrådsmedlem Hans Philip Tietje, Region Syddanmark, næstformand siden april 2014
- Kreispräsident Heinz Maurus, Kreis Nordfriesland
- Oberbürgermeister Simon Faber, Stadt Flensburg
- Borgmester Thomas Andresen, Aabenraa Kommune
- Borgmester Erik Lauritzen, Sønderborg Kommune
- Borgmester Hans Peter Geil, Haderslev Kommune
- Borgmester Laurids Rudebeck, Tønder Kommune
- Landsformand Flemming Meyer, Südschleswigscher Wählerverband
- Hauptvorsitzender Hinrich C. Jürgensen, Bund Deutscher Nordschleswiger
- Minister Anke Spoorendonk, Landesregierung Schleswig-Holstein, selvsuppleret medlem (uden stemmeret)

Bestyrelsen mødtes fire gange i 2015: den 2.3.2015, den 15.6.2015, den 29.9.2015 og den 10.12.2015.

På det første møde blev det besluttet, at Region Sønderjylland-Schleswig skal beskæftige sig med kommunikationen mellem miljømyndigheder, og desuden blev den dansk-tyske ministerkonference om vækst og erhvervsudvikling i grænseregionen drøftet. Årsberetningen for 2014 blev fremlagt, og årsregnskabet blev godkendt. Foruden disse punkter blev det også besluttet at nedsætte et ad hoc-udvalg, som i 2015 skulle beskæftige sig med evalueringen af arbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig. Et andet punkt på dagsordenen var fremlæggelsen af rammeplanen for det dansk-tyske samarbejde fra Land Schleswig-Holstein. Desuden blev bestyrelsesmedlemmerne orienteret om nyt fra Interreg-programmet og Regionskontor & Infocenter samt om erfaringer fra andre grænseregioner.

På mødet i juni blev bl.a. ad hoc-udvalgets resultater drøftet og diskuteret, og rammeplanen fra den slesvig-holstenske regering samt ministererklæringen blev behandlet. Medlemmerne blev orienteret om den aktuelle politiske udvikling, nyt fra Interreg-programmet, andre grænseregioner og Regionskontor & Infocenter.

På det tredje møde blev flygtningesituationen drøftet, og budgettet for 2016 blev fremlagt. Et andet punkt var evalueringen af regionsarbejdet. Derefter blev punkterne nyt fra Interreg-programmet og Regionskontor & Infocenter, erfaringer fra andre grænseregioner og diverse behandlet.

På årets sidste møde blev problematikken omkring vindmølleanlæggene i Bøllå drøftet. Budgettet for 2016 blev godkendt, og handlingsplanen for 2016 blev taget til efterretning. Strategiprocesen for Region Sønderjylland-Schleswig blev drøftet, og mødekalenderen blev godkendt. Bestyrelsesmedlemmerne blev underrettet om nyt fra Interreg-programmet og Regionskontor & Infocenter og om erfaringer fra andre grænseregioner. Bestyrelsesreferaterne kan ses på www.region.dk.

Øvrige aktiviteter

På grund af Kreis Schleswig-Flensburgs beskæring af tilskuddet blev der afholdt en række møder. Både det ad hoc-udvalg, der var blevet nedsat i den forbindelse, og bestyrelsesmedlemmer på tysk side var involveret i samtaler med repræsentanter for Kreis Schleswig-Flensburg og den brede offentlighed.

Evalueringen og de dermed forbundne møder i ad hoc-udvalget udgjorde en stor del af formændenes arbejde. Resultaterne af evalueringen bliver udmøntet i 2016, og strategiprocessen fortsættes.

Den 16. februar 2015 inviterede den danske regering og den slesvig-holstenske regering til dansk-tysk ministerkonference om vækst og erhvervsudvikling i grænseregionen i 'Koncertsalen Alsion' i Sønderborg. Konferencen, som havde deltagelse af ca. 300 aktører fra de to dansk-tyske grænseregioner, var samtidig optakten til et fælles dansk-tysk initiativ til styrkelse af erhvervsvæksten i de to grænseregioner. Skatteminister Benny Engelbrecht, Ministerpräsident Torsten Albig, beskæftigelsesminister Henrik Dam Kristensen, Ministerin für Justiz, Kultur und Europa Anke Spoorendonk og den tyske ambassadør Claus Robert Krumrei kom i deres taler ind på perspektiverne for det dansk-tyske samarbejde og udtrykte ønske om at ville finde snarlige løsninger på eksisterende hindringer.

Professor Torben Dall Schmidt fra Syddansk Universitet og Dr. Michael Schack fra IHK Flensburg fremhævede i et oplæg, at de væsentlige problemstillinger og indsatsområder allerede er blevet identificeret i en række undersøgelser, som er foretaget i de senere år.

Efter frokostpausen diskuterede repræsentanter for erhvervslivet og organisationer samt politikere i to workshops barrierer på det grænseoverskridende arbejdsmarked samt erhvervsfaktorer, som er vigtige for væksten i regionen. Her var de centrale temaer dansk-tyske uddannelser, ikke kun på universitetsniveau, infrastrukturproblemer, sprogbarrierer, digitalisering, grænsependleres rådgivningsbehov, regionens ligestilling med Øresundsregionen og de konsekvenser, som den faste forbindelse over Femern Bælt medfører.

Regionskontorets leder, Peter Hansen, sad i panelet under arbejdsmarkedswerkshoppen og benyttede lejligheden til at fremlægge Region Sønderjylland-Schleswigs forslag og krav. I mange indlæg blev der lagt op til, at Region Sønderjylland-Schleswig forventes at få en central rolle i de nævnte aktiviteter som faglig rådgiver og motor for samarbejdet.

Fredag den 13.3.2015 mødtes næstformand Hans Philip Tietje og Peter Hansen med den daværende næstformand for folketinget, Bertel Haarder. Han blev bl.a. gjort opmærksom på det grænseoverskridende samarbejdes aktuelle lovgivningsmæssige udfordringer og præsenteret for regionens arbejde.

Mandag den 31. august blev der på Regionskontor & Infocenter udvekslet erfaringer mellem de tyske partneres presse- og kommunikationsansvarlige i Region Sønderjylland-Schleswig. På mødet blev der endvidere aftalt et partielt samarbejde.

Forvaltningsgruppen

Forvaltningsgruppen forbereder bestyrelsesmøderne, udarbejder oplæg/indstillinger og sikrer udvekslingen af erfaringer mellem partnerne. Forvaltningsgruppen består af 11 medlemmer:

- Claus Friis Dall, Haderslev Kommune

- Fatma Aygül, Stadt Flensburg
- Mathias Jahnke, Kreis Schleswig-Flensburg (Kristina Hofmann til september 2015)
- Kia Sofie Abildstrup, Region Syddanmark
- Palle Menzel, Kreis Nordfriesland
- Peter Mølgaard, Sønderborg Kommune
- Margriet Pless Jansen, Aabenraa Kommune
- Mette Nielsen, Tønder Kommune (Christiane Plischke til 31.12.2015)
- Susanne Lamaack, Land Schleswig-Holstein (Thomas Pfannkuch til 31.12.2015)
- Uwe Jessen, Bund Deutscher Nordschleswiger
- Martin Lorenzen, Südschleswigscher Wählerverband

Forvaltningsgruppen mødtes fem gange i 2015. Mødereferaterne kan ses på www.region.dk.

Ad hoc-udvalget evaluering

Udvalget blev nedsat af bestyrelsen og skulle beskæftige sig med evalueringen af arbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig. Udvalget havde følgende medlemmer:

- Ulrich Brüggemeier, Kreis Schleswig-Flensburg
- Hans Philip Tietje, Region Syddanmark
- Gary Funck, Kreis Nordfriesland
- Anja Starick, Stadt Flensburg
- Stephan Kleinschmidt, Sønderborg Kommune
- Christiane Plischke, Tønder Kommune
- Peter Hansen og Lis Blake, Regionskontoret

Udvalget afholdt syv møder i 2015: den 24.3.2015, den 11.5.2015, den 22.5.2015, den 29.5.2015, den 15.6.2015, den 23.6.2015 og den 20.8.2015. Udvalget gennemførte og analyserede en undersøgelse blandt partnerne og forberedte resultaterne for bestyrelsen. Resultaterne blev behandlet i bestyrelsen, og ad hoc-udvalgets arbejde ophørte med bestyrelsesmødet den 29.9.2015.

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig har følgende opgaver:

- Styregruppe og bevillingsudvalg for Interreg-projektet 'KursKultur' (Indhold: kultur, sprog, skole, ungdom, sport);
- Styregruppe og bevillingsudvalg for Kulturregion Sønderjylland-Schleswig;
- Diskussion og stillingtagen til kulturpolitiske problemstillinger af grænseoverskridende relevans.

Medlemmerne af Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig består af formændene for kulturudvalgene og yderligere et medlem fra kulturudvalget i Aabenraa Kommune, Tønder Kommune, Haderslev Kommune, Sønderborg Kommune, Kreis Nordfriesland, Kreis Schleswig-Flensburg og Stadt Flensburg. Derudover udpeger hver partnerorganisation yderligere et medlem på forvaltningsplan. Region Syddanmark, Land Schleswig-Holstein og det danske, tyske og frisiske mindretal udpeger hver en repræsentant og en stedfortræder. I Kulturudvalget sidder endvidere en repræsentant for henholdsvis Regionskontoret/'KursKultur' og Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig.

Kulturdvalget afholdt fem møder i 2015: den 26.2.2015 på Rathaus Flensburg, den 23.4.2015 i Frøslevlejren i Padborg, den 11.6.2015 i Schloss vor Husum, den 22.9.2015 på Frøken Jensen i Skelde og den 7.12.2015 i Haderslev.

Udvalget behandlede bl.a. følgende emner i 2015:

- Ny struktur på kulturområdet
- Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig - herunder bevilling af projekter, evaluering, årsplanlægning og fyrtårne
- Projektet 'H.C. Andersen'
- Proces forberedelse af ny kulturaftaleperiode
- Model for ny kulturaftale og indsatsområder
- Kulturfagkonferencer
- Projektet 'KursKultur' - ansøgning, udarbejdelse af krav og kriterier for ansøgninger, bevilling af ansøgninger
- 'Kulturknotenpunkt' Nordfriesland/Nordschleswig
- Diverse kulturpolitiske emner

Mødereferaterne kan ses på www.region.dk.

2015 var et arbejdsintensivt, men også meget succesfuldt år, idet det nye Interreg-projekt 'KursKultur' blev godkendt, og de første projektmidler blev bevilget. Forberedelserne til den nye Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig er i fuld gang, og Region Sønderjylland-Schleswig kan se frem til mange aktiviteter på kulturområdet. Der er yderligere information om kulturarrangementer, Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig og det nye Interreg-projekt 'KursKultur' på www.kulturfokus.dk.

Faggrupper/arbejdsgrupper/netværksgrupper

Neden for følger en kort beskrivelse af arbejdet i fag-, arbejds- og netværksgrupperne i 2015.

Faggrupper

Faggruppemedlemmerne beskæftiger sig med forskellige fagområder, der fremmer det grænseoverskridende dansk-tyske arbejde. På regelmæssige faggruppemøder udveksles der således erfaringer og idéer med henblik på at udvikle nye initiativer inden for områderne kultur, sprog, børn/unge og sport i grænseregionen.

Medarbejderne på Regionskontor & Infocenter støtter faggrupperne, og Regionskontoret fungerer desuden som sekretariat.

Faggruppe Sprog og interkulturel forståelse

Faggruppen står for udvekslingen af sprog i Region Sønderjylland-Schleswig og beskæftiger sig derfor med udbredelsen af dansk og tysk i grænseområdet samt nedbrydningen af sprogbarrierer. Faggruppen, der hovedsageligt består af repræsentanter for skoler, erhvervsuddannelses-institutioner og universiteter, er et vigtigt netværk, hvor der udvikles idéer til grænseoverskridende skole-, lærer- og elevprojekter og udveksles erfaringer. I 2015 holdt faggruppen møde den 28.1.2015 og den 23.9.2015 på Regionskontoret i Padborg, hvor følgende emner blev behandlet:

- Dansk med Rasmus Klump, præsentation af arbejdet med dansk sprog og kultur i udvalgte ADS-børnehaver
- Information om status for danskundervisningen i Schleswig-Holstein
- Tidlig tyskundervisning i Tønder Kommune
- Interreg-projektet 'KursKultur'
- Foredrag om ECMI (European Center for Minority Issues)
- Diverse

Faggruppe SpoReg

Faggruppen er en uformel sammenslutning, der er dannet på frivillig basis og består af repræsentanter for idrætsorganisationer på begge sider af grænsen. Faggruppens møder tager på den ene side sigte på udveksling af informationer om initiativer, aktiviteter og projekter i grænseområdet, og på den anden side er sigtet også at forbedre samarbejdet mellem idrætsorganisationerne i regionen, organisere stævner for idrætsudøvere på begge sider af grænsen samt intensivere ungdomsarbejdet og støtte op om gensidig deltagelse i træningscamps og arrangementer.

Som noget nyt deltager idrætsorganisationerne i projektet 'KursKultur'. Der er etableret en sportspulje, som der kan søges om støtte til grænseoverskridende innovative sportsprojekter fra.

Behandling af ansøgninger til denne sportspulje er derfor en ny opgave for SpoReg. Medlemmerne vil også vejlede ansøgere og komme med tips i forbindelse med selve ansøgningen.

Faggruppen arrangerer hvert år en skoleidrætsdag. I 2015 blev nr. 14 i rækken afholdt den 10. september i Aabenraa, og der deltog igen ca. 900 elever fra 6. klasser fra skoler nord og syd for grænsen samt ca. 150 hjælpere.

Faggruppen afholdt fem møder: den 4.2.2015, den 26.3.2015, den 15.6.2015, den 10.9.2015 og den 23.11.2015.

Følgende emner blev behandlet:

- Det nye Interreg-projekt 'KursKultur' og dermed oprettelsen af en sportspulje, krav og støttekriterier
- Skoleidrætsdagen i 2016 og de følgende år
- DHL Stafetten

Kontaktfaggruppe

Kontaktfaggruppen består af medlemmer fra området fritid og skole i de danske partnerforvaltninger og børne- og ungekontorene i de tyske partnerforvaltninger.

Den udgør et vigtigt netværk for at sikre en regelmæssig udveksling af idéer og initiativer på området for børn/unge, skole & fritid samt sport mellem partnerforvaltningerne i Region Sønderjylland-Schleswig.

Kontaktfaggruppen afholdt to møder i 2015: den 7.9.2015 og den 19.11.2015 på Regionskontor i Padborg og behandlede følgende emner:

- Interreg-projektet 'KursKultur' og støttekriterier for transportpuljen
- Planlægning af temadage

Kulturfaggruppe Sønderjylland-Schleswig

Kulturfaggruppen består af kulturmedarbejdere fra de syv partnere og en repræsentant for henholdsvis Land Schleswig-Holstein og Region Syddanmark.

Kulturfaggruppens opgaveområde spænder bredt, og den forbereder bl.a. kulturudvalgsmøderne. Medlemmerne kommer med anbefalinger omkring støtte af projekter, som har søgt om midler fra kultur- og netværkspuljen under projektet 'KursKultur' eller under Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig. Desuden behandler faggruppen alle kulturelle emner fra regionen.

I 2015 beskæftigede faggruppen sig især med Interreg-projektet 'KursKultur' og i den forbindelse særligt med etableringen, personalet og udarbejdelse af krav og kriterier. Endvidere udgjorde forberedelsen af en ny Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig en stor del af arbejdet. Faggruppen støttes af Regionskontoret og Kulturaftalesekretariatet.

Faggruppen afholdt 10 møder i 2015: den 21.1.2015 i Haus Nordschleswig i Aabenraa, den 4.2.2015 på Regionskontor & Infocenter i Padborg, den 19.3.2015 på Haderslev Kaserne, den 19.5.2015 på Landschaftsmuseum Unewatt, den 16.6.2015 på Bjerremark Kursuscenter i Tønder, den 1.9.2015 i Søstrehuset i Christiansfeld, den 6.10.2015 på Rathaus i Friedrichstadt, den 9.11.2015 på Regionskontor & Infocenter i Padborg, den 16.11.2015 på Frøken Jensen i Skelde og den 14.12.2015 i Aktivitetshuset i Flensburg og behandlede følgende emner:

- Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig, ansøgninger, fyrtårnsprojekter, kvalitetssikring, årsplanlægning, årsregnskab og budget, evaluering, marketing, kulturfagkonference
- H.C. Andersen-projekt
- Planlægning og forberedelse af den nye kulturaftale, model, indsatsområder, tidsplan, budget
- Interreg-projektet 'KursKultur', planlægning, personale, krav og kriterier, ansøgninger, optaksarrangement
- Strukturen på kulturområdet og Kulturfaggruppens sammensætning
- Nyt kommissorium for Kulturfaggruppen
- Markedsføring af det grænseoverskridende kulturarbejde og Kulturfokus-magasinet
- KulturBoost
- SWOT-analyse
- Minikonference om børne- og ungdomskultur
- Kulturarrangementer
- Strategiske møder om projektet 'KursKultur' og den nye kulturaftale (her deltog også mindretalsrepræsentanterne)

Arbejdsgrupper

Arbejdsgrupperne spiller en vigtig rolle, når der skal behandles faglige emner. Eksperterne i arbejdsgrupperne arbejder på at finde idéer og implementere emner, som er vigtige for Region Sønderjylland-Schleswig, og det gør de både som hovederhverv og på frivillig basis.

Dansk-Tysk Biblioteksforum

Dansk-Tysk Biblioteksforum står for samarbejdet mellem danske og tyske biblioteker i Region Sønderjylland-Schleswig. Medlemmerne er medarbejdere ved bibliotekerne. Regionskontor & Infocenter varetager sekretariatsfunktionen, som bl.a. indebærer udarbejdelse og udsendelse af dagsordener og referater. I 2015 blev der afholdt møde den 29.5.2015. På mødet på Aabenraa Bibliotek blev 'Artoteket' og aktuelle aktiviteter samt forbundsarbejde præsenteret. Endvidere blev undersøgelsen 'Folkebibliotekernes samfundsøkonomiske værdi' præsenteret, og alle medlemmer orienterede hinanden om nyt. Ved mødets slutning blev Aabenraa Bibliotek præsenteret med efterfølgende rundvisning.

Sygedagpenge DK

Arbejdsgruppen Sygedagpenge består af repræsentanter for de danske kommuner/jobcentre. Arbejdsgruppen sørger for, at alle er opdateret omkring de seneste informationer på sygedagpengeområdet. Et af målene er at gøre informationerne mere gennemsigtige for grænsependlere. Infocentret i Region Sønderjylland-Schleswig er tovholder i arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen afholdt tre møder i 2015: den 30.1.2015, den 12.6.2015 og den 30.10.2015. Alle møder blev afholdt på Regionskontor & Infocenter, og arbejdsgruppen behandlede bl.a. følgende emner:

- Diverse aktuelle sager
- Udbetaling Danmark
- Sygedagpengereformen i Danmark
- Digitalisering

Arbejdsgruppen bidrager med sit arbejde til at forbedre situationen for grænsependlerne og optimere den kommunale behandling af krav på sygedagpenge.

Netværk arbejdsløshedsforsikringer

Netværket fungerer som forum for erfaringsudveksling og afklaring af spørgsmål, der melder sig i forbindelse med arbejdet med grænsependlere. Deltagerne er fagfolk fra de danske A-kasser, som har med grænsependlere og det grænseoverskridende arbejdsmarked at gøre i det daglige arbejde. Arbejdsgruppen afholdt to møder: den 13.3.2015 og den 4.12.2015, begge møder blev afholdt på Regionskontor & Infocenter. Deltagerne beskæftigede sig med aktuelle sager, dagpenge i Tyskland og nye europæiske bestemmelser.

Netværksgrupper

Gennem deltagelsen i netværk kan der udveksles erfaringer og viden, og netværkene har mulighed for at hjælpe og støtte hinanden i forbindelse med bearbejdningen og behandlingen af forskellige emner. Igen i 2015 engagerede Regionskontoret sig målbevidst og energisk i diverse netværksgrupper, deltog i møderne og støttede de andre deltagere. Regionskontoret deltog i følgende netværksgrupper i 2015:

- Grænsegængerforeningen 'Grenzgänger'
- Dialog Forum Norden
- Round Table IHK
- Round Table Interreg
- Dansk-tysk lærerforening

- Grenznetz
- Europæiske Grænseregioners Arbejdsfællesskab (AEBR)

Der blev afholdt diverse møder i netværksgrupperne, som medarbejderne på Regionskontor & Infocenter så vidt muligt deltog i. Bestyrelsesmødet i Europæiske Grænseregioners Arbejdsfællesskab (AEBR) skal fremhæves særligt her.

Den 18.6.2015 blev bestyrelsesmødet, som Region Sønderjylland-Schleswig havde inviteret til, afholdt på Sønderborg Slot. Ca. 30 repræsentanter fra AEBR's medlemsregioner deltog i mødet, som blev åbnet af AEBR's præsident, Karl-Heinz Lambertz, og Sønderborgs borgmester, Erik Lauritzen.

I anledning af bestyrelsesmødet inviterede Region Sønderjylland-Schleswig sammen med AEBR og Den Føderalistiske Union af Europæiske Folkegrupper (FUEN) til et forum om mindretal i grænseregioner den 17.6.2015, som ligeledes fandt sted på Sønderborg Slot. Mere end 70 repræsentanter for mindretalsorganisationer, grænseregioner og offentlige organisationer deltog i konferencen. Mindretalenes rolle i relation til grænseoverskridende samarbejde og regional udvikling blev belyst i oplæg og diskussioner. Renate Schnack (mindretalskommitteret for Land Schleswig-Holstein), Martin Klatt (Syddansk Universitet) og Sonja Wolf (European Center for Minority Issues) var oplægsholdere i temablokkens første del. Anden del med titlen 'Europa i dag – kommercialisering, konflikter, samhørighed eller katastrofe?' havde fokus rettet på tidligere og nuværende konflikter i grænseregioner og særligt den aktuelle krise i Ukraine. Repræsentanter for forskellige etniske grupper fra Ukraine og Rusland berettede i et fælles oplæg om de forskellige mindretals situation i Ukraine og Rusland. Den sidste temablok kom ind på flersprogethed og sprogets rolle i forbindelse med grænseoverskridende samarbejde. Her talte bl.a. Anne-Mette Olsen om nabo- og mindretalssprogenes betydning i Region Sønderjylland-Schleswig.

Karl-Heinz Lambertz, præsident AEBR

Handlingsplan

I Region Sønderjylland-Schleswig bliver der hvert år udarbejdet en handlingsplan. Neden for beskrives, hvordan de enkelte punkter i handlingsplanen for 2015 er blevet omsat.

Kultur, sprog, ungdom, skole

Dette område støttes af forskellige initiativer og projekter. De enkelte initiativer med tilhørende aktiviteter beskrives nærmere i det følgende.

Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig

2015 var et begivenhedsrigt år for Kulturaftalesekretariatet under Region Sønderjylland-Schleswig. På baggrund af en beslutning truffet af bestyrelsen og Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig er sekretariatet nu en del af kulturområdet i Region Sønderjylland-Schleswig. Desuden blev de sidste projektmidler uddelt, arbejdet blev evalueret, og der blev arbejdet på at markedsføre kulturaftalen og i særdeleshed de støttede projekter. Nu arbejdes der på højtryk på den nye kulturaftale.

Evaluering

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig bestilte i april en ekstern evaluering af kulturaftalen. Evalueringen har bestået af interviews på forvaltnings- og politisk niveau i forhold til kulturaftalens organisering og bevillingsprocesser. Der blev ligeledes bedt om en personlig vurdering af, hvorvidt kulturaftalen har levet op til de beskrevne mål og forventninger. Resultatet af evalueringen var, at Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig var en god start, som har opfyldt mange forventninger, men at fire år ikke er nok. F.eks. er bevidstheden om en fælles kulturregion endnu ikke nået ud i alle geografiske hjørner. Manglende synlighed og en uklar branding blev nævnt som kritikpunkter.

Forberedelse af en ny kulturaftale

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig gav i september forvaltningen til opgave at udarbejde et forslag til en 4-årig kulturaftale for perioden 2017-2020.

Andre aktiviteter og marketing

I 2015 blev der offentliggjort to Kulturfokus-magasiner og en projekt-publikation med en beskrivelse af udvalgte støttede projekter. Projektberetningerne kan også læses online på hjemmesiden www.kulturfokus.de. På de sociale medier kunne brugerne få indblik i den fælles kulturregion. Der bliver løbende lagt kulturnyheder ud på hjemmesiden, og der er postet korte film m.m. om støttede projekter på Facebooksiden.

Den 15.6.2015 blev der afholdt en fagkonference om performativ kunst og land art på Jaruplund Højskole.

H. C. Andersen i hertugdømmet Slesvig

Sammen med UC Syddanmark søgte Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig om midler hos Region Syddanmark til et projekt, der skulle belyse H.C. Andersens tilknytning til hertugdømmet Slesvig. Region Syddanmark støttede projektet med 73.825 euro. Neden for skitseres kort projektets kulturtilbud og nøgletal.

- Der blev afholdt 16 papirclipworkshops i samarbejde med fem biblioteker på begge sider af grænsen, som havde deltagelse af 346 elever fra 11 skoler. Papirklippene blev efterfølgende udstillet på bibliotekerne og til afslutningskonferencen på Gram Slot.
- Der kom 120 gæster til kultursalonen i Gråsten Slotskirke. Ghita Nørby læste kendte eventyr af H.C. Andersen, og Lars Hannibal sørgede for den musikalske underlægning.
- Der var stor søgning til de tre fortællerworkshops for lærerstuderende fra UC Syddanmark og Uni Flensburg, kulturinstitutioner, museumsguider m.fl. Alle pladser var således optaget.
- Der var 100 gæster til kultursalonen på Museumsberg Flensburg, hvor NoBorders Company underholdt med ballet, og eventyrfortæller Ingrid Jacobsen fra Flensburg læste eventyret 'De røde sko'. Danske musikere spillede jazz til H.C. Andersen-koncerten 'Hjertets melodier'.
- Kultursalonen på Museum Kunst der Westküste på Föhr havde 120 gæster og kunne således melde udsolgt. Christian Brückner læste tre eventyr, og bandet <Vester Land> fra Fanø stod for den musikalske underholdning.
- Afslutningskonferencen fandt sted på Gram Slot den 2.11.2015. Det var en dag med spændende oplæg om H.C. Andersen, parade, ballet, middag og koncert med Sebastian på programmet. 100 personer deltog i konferencen om eftermiddagen, og 250 gæster deltog i aftenarrangementet.

H.C. Andersen projekt

Støttede projekter

I 2015 har følgende projekter modtaget støtte:

KOLONISTER I SLAGET VED IDSTEDT

I tidsrummet 2015-2017 vil ansøgerne med en kombineret fremstilling kaste lys over det faktum, at kolonister kæmpede på begge sider i den dansk-tyske krig (2. Slesvigske Krig, 1864), hvilket hidtil ikke har fået den store opmærksomhed i den politisk-historiske sammenhæng. De fulgte dengang øvrighedens opråb til at deltage i kampene.

Partnere: Rens og omegns lokalhistoriske forening, AK Plaggenhackle

Bevilling: ~7.852 euro

LITTERATURFESTIVAL.NU 2015

Den 6. nordiske litteraturfestival blev afholdt den 17.-19.9.2015. Forfatterne besøgte de danske biblioteker i Tønder, Aabenraa, Sønderborg, Dansk Centralbibliotek i Flensburg samt biblioteket i Niebüll, Deutsche Bücherei i Aabenraa og Stadtbibliothek Flensburg. Derudover fandt der tre forfatteroplæsninger sted på danske og tyske mindretalsskoler i grænseregionen.

Partnere: Nordisk Informationskontor, Sønderborg Bibliotek

Bevilling: ~10.067 euro

ORGELFESTIVAL SØNDERJYLLAND-SCHLESWIG

Festivalen fandt sted i perioden 2.9.-30.9.2015 og præsenterede regionens ca. 500-årige orgelhistorie. Festivalen samlede alle tilbud fra kirker og arrangører i regionen og gjorde denne niche inden for klassisk musik tilgængelig for en stor offentlighed på begge sider af grænsen.

Partnere: Kirchengemeinde St. Nikolai zu Flensburg, Løgumkloster Kirkemusikskole

Bevilling: ~26.846 euro

EARFOOD FESTIVAL

For anden gang blev der afholdt en festival for funk-, soul- og jazzmusik. Festivalen har sat sig som mål at blive selvfinansierende i løbet af årene og være med til at støtte disse musikgenrer med varig effekt. Inden for de kommende år er der også planer om at etablere en lille scene for helt unge kunstnere og at udvide festivalen til to dage.

Partnere: Förderverein Freundeskreis Knivsberg, BDN, Aktivitetshuset Flensburg

Bevilget beløb: ~6,000 €

DANSK-TYSK MESSINGBLÆSERAKADEMI

Talentudvikling/undervisning i klassisk trompet, horn, basun og tuba for 70-80 unge i alderen 15-25 år.

Partnere: Sønderborg Kommune, Center for Kultur, Landesmusikrat Schleswig-Holstein

Bevilling: ~13.592 euro

KursKultur

I juni 2015 godkendte Interreg-udvalget Interreg-projektet 'KursKultur'. Frem til 2019 vil der således være mere end 4 millioner euro til rådighed til det grænseoverskridende kulturarbejde. Projektet består af en kultur- og netværkspulje, en transportpulje, en sportspulje, kulturakademiet og fremme af nabo-, regional- og mindretalssprog.

Kultur- og netværkspuljen

'KursKultur' støtter med kultur- og netværkspuljen det grænseoverskridende samarbejde inden for områderne kultur, sprog, børn, unge og fritid. Der kan årligt uddeles ca. 240.000 euro til disse dansk-tyske et- og flerårige projekter. For at kunne modtage den såkaldte

mikroprojektstøtte, er det en helt grundlæggende forudsætning, at der mindst er en aktiv dansk og en tysk partner fra Region Sønderjylland-Schleswig.

Sportspuljen

Sportspuljen går ind og yder støtte til innovative grænseoverskridende sportsprojekter. Til det formål vil der i 2016, 2017 og 2018 årligt kunne disponeres over ca. 31.320 euro.

Transportpuljen

Transportpuljen henvender sig til skoler, daginstitutioner, foreninger og øvrige institutioner, der arbejder med børn og unge. De skal så ubureaukratisk som muligt kunne søge om midler fra puljen til dækning af udgifter til transport, entré og eventuelle honorarer i forbindelse med grænseoverskridende møder. Målet er at understøtte et aktivt samarbejde mellem danske og tyske partnere. Transportpuljen skal tilgodese den bredest mulige gruppe af børn og unge. Der kan disponeres over ca. 67.114 euro.

Kulturakademiet

I arbejds pakken 'Kulturakademiet' skal det undersøges og formidles, hvordan pædagoger, lærere og andre kulturformidlere bedst muligt kan bruge den dansk-tyske historie, nabosproget og -kulturen i en undervisningssammenhæng. Målet er gennem afprøvning og evaluering af forskellige undervisningsmål i kulturinstitutioner at finde og videreudvikle de didaktiske metoder, som giver børn og unge den største læringseffekt ved det dansk-tyske møde og styrker deres interkulturelle kompetencer.

Arbejds pakken søger desuden at opnå, at lærere, pædagoger og studerende i kursusforløb får indblik i specifikke emner, hvor læringseffekten får en ekstra dimension, hvis der indgår et grænseoverskridende perspektiv.

Samarbejde på tværs af forvaltninger og politiske fagområder

Det kulturelle samarbejde i Region Sønderjylland-Schleswig har fungeret godt længe. Der er imidlertid et stort potentiale i at udvide det grænseoverskridende samarbejde til andre forvaltningsområder - med kulturen som omdrejningspunkt - og sprede erfaringsudvekslingen til et større geografisk område. Det tilstræbes, at en grænseoverskridende dialog på tværs af fagforvaltninger - med kulturen, børn og unge som fællesnævner - resulterer i gensidig inspiration, og der derved opstår idéer til nye projekter, der fører mennesker sammen på tværs af grænsen og forankrer regionen som et fælles kulturrum.

Fremme af nabosprogene

Arbejds pakken har til formål at tage initiativ til tiltag, der skal motivere borgerne til at lære nabosproget. Desuden skal der formidles viden om vellykkede nabosprogsprojekter og undervisningsforløb.

Udover fremme af nabosprogene indgår formidling af viden om regionens regional- og mindretalssprog også som et vigtigt element i bestræbelserne.

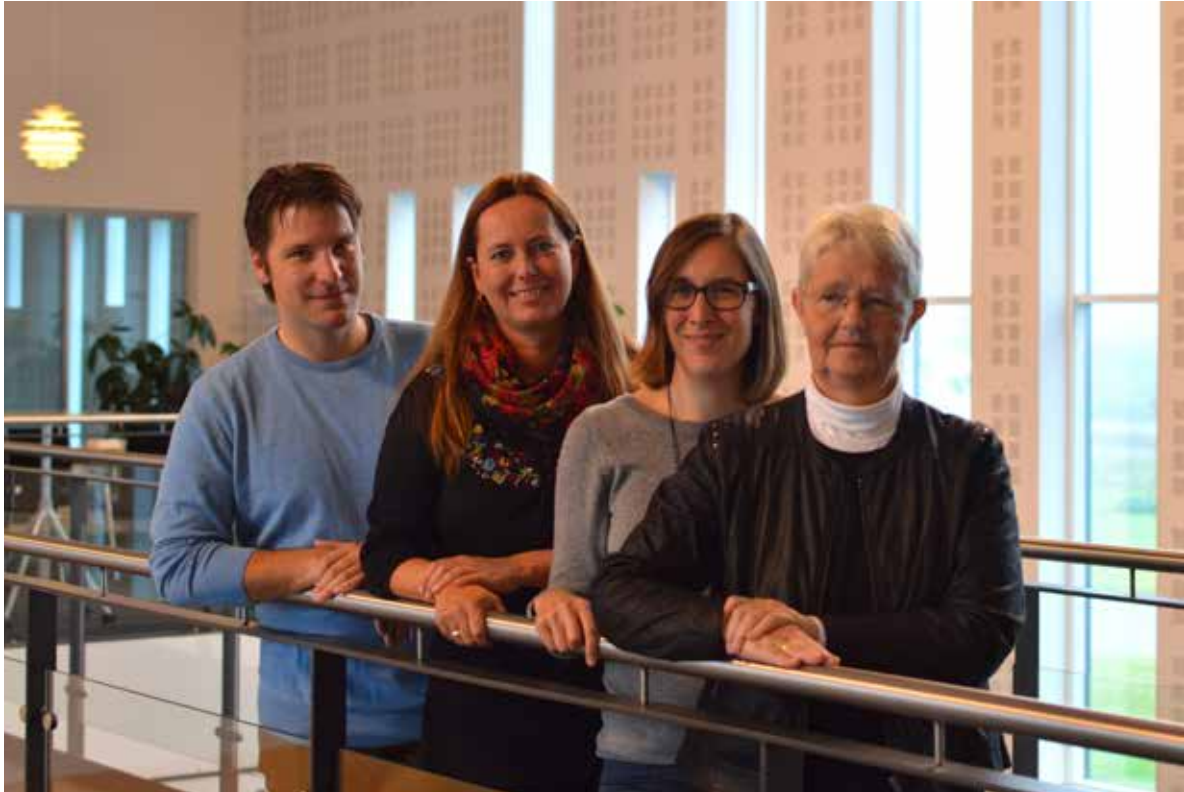
Kulturstrategien

I projektperioden skal der udvikles en 10-års-strategi, der skal munde ud i en ny kulturaftale for perioden 2017-2020 og en strategi for en videreførelse af samarbejdet derefter. Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig vedtager strategien, der bliver koordineret af projektet.

For at sikre et udbygget samarbejde omfattende hele Interreg-programområdet i fremtiden, vil der som led i processen blive etableret en erfaringsgruppe med repræsentanter for andre geografiske områder i programregionen. Tilbage meldingerne fra denne erfaringsgruppe vil

indgå i den politiske strategiproces og skal bane vejen for fremtidige initiativer i hele det geografiske område.

KursKultur-sekretariatet er en del af Regionskontor & Infocenter og består af følgende medarbejdere: Vincent Büsch (projektkoordinator), Angela Jensen (kommunikation), Julia Bick (projektmedarbejder) og Karin Hildebrandt (sekretariat) samt Anne-Mette Olsen, som er koordinator for hele kulturområdet.

Projektmedarbejdere KursKultur

Støttede projekter

Bevilgede projekter i 2015:

54/9 CROSSING THE LINE

Der gennemføres koncerter to aftener i træk (fredag/lørdag) i Flensburg og Aabenraa med hhv. et dansk og et tysk band, som spiller efter hinanden. Målgruppen er unge mennesker og de unge voksne. Det er meningen, at både musikere og publikum skal beskæftige sig med musikscenen på den anden side af grænsen for dermed at fremme den interkulturelle forståelse på begge sider. Projektpartnerne håber på at kunne udvide samarbejdet i fremtiden.

Partnere: _NygadeHuset og Kulturwerkstatt Kühlhaus e.V.

Bevilliget beløb for 2016: 59.600 DKK

ADDING SIGHTS

Teams af otte kunstnere fra de tre mindretal mødes en uge ad gangen og indøver en performance ud fra et emne, som en jury har bestemt. Holdenes performances vises, drøftes og bedømmes af en jury samt publikum til et offentligt afslutnings-arrangement, hvor flertalsbefolkningen er inviteret. Der bliver gennemført to yderligere offentlige forestillinger. Målet er at fremvise kunstneriske bidrag fra mindretallene omhandlende emner om samfundet som helhed.

Partnere: Bund Deutscher Nordschleswiger, Friisk Forening, Sydslesvigsk Forening, Nordseeakademie Leck / Kulturknotenpunkt Nordfriesland des Landes Schleswig-Holstein
Bevilliget beløb for 2016 og 2017 i alt: 149.000 DKK

ELEKTRONISK EGERNSUND

Projektet går ud på at formidle Egersund-malerne til danske og tyske børn og unge på en nutidig måde. Projektet henvender sig til tyske og danske skoleklasser (6.-8. klasse). Eleverne starter i Egersund, hvor der opsættes trærammer på de steder, Egersund-malerne har stået. Eleverne udvælger så selv motiver og tager billeder ved hjælp af iPads. På kunstmuseet Brundlund Slot skal eleverne opleve de originale kunstværker. Endelig skal de unge selv arbejde med billedkunsten ud fra de motiver, de har fotograferet ved Egersund på deres iPads. Resultaterne gøres tilgængelige i form af en elektronisk udstilling. Samtidig oprettes en Facebook-gruppe, hvor eleverne kan lægge billederne op og kan kommunikere med hinanden. Partnere: Kunstmuseet Brundlund Slot, Museumsberg Flensburg, Kongehøjskolen i Aabenraa, Comenius Schule in Flensburg
Bevilliget beløb for 2016: 148.900 DKK

FOLK FRA VESTKYSTEN

Ansøgerne vil skabe opmærksomhed om den fælles musiktradition på vestkysten – på Föhr og Fanø – gøre musikken mere tilgængelig og formidle den. Det er planlagt at gennemføre to workshops med en afsluttende offentlig koncert. Desuden skal der laves en dansk-tysk nodebog i et oplag på 500 stk. Nodebogen skal bruges til workshopperne, men skal også stilles gratis til rådighed for interesserede (musikskoler osv.). Partnere: Ferring Stiftung, Tønder Kulturskole, Fonden Gamle Sønderho
Bevilliget beløb for 2016: 123.894 DKK

OUT OF AFRICA

Det grænseoverskridende teaterprojekt er udviklet i et samarbejde mellem Landestheater Schleswig-Holstein, Teatret Møllen og FACTORY Theater Produktionen. Med udgangspunkt i Karen Blixens "Out of Africa/Min afrikanske Farm" skal der reflekteres over, hvordan vi møder det fremmede og det eksotiske, når de står foran vores dør. Der vil blive brugt både originaltekster og nye tekster. Stykket er tiltænkt 6 skuespillere. Der deltager både tyske, danske og afrikanske skuespillere. Stykket skal vises både nord og syd for grænsen. Partnere: Teatret Møllen Haderslev, Factory Theater Produktionen (Kiel), Landestheater Schleswig-Holstein
Bevilliget beløb for 2016: 149.000 DKK

KONFERENCE: TEGLVÆRKER OG TEGLARKITEKTUR

På initiativ af det tyske teglforbund skal Cathrinesminde Teglværk og Industrimuseum Kobbermølle afholde en 3-dages konference om teglindustri og teglarkitektur i Danmark og Schleswig. Programmet indeholder både foredrag af danske og tyske fagfolk på Cathrinesminde Teglværksmuseum og diverse ekskursioner (Kobbermølle Industrimuseum, Egersund teglværkerne, UNESCO Verdensarvbyen Christiansfeld og Sønderborg Slot) samt et rammeprogram. Konferencen skal formidle/udbrede teglindustriens og teglarkitekturens historie i Danmark og hertugdømmerne til tyske teglværksfolk og historikere og samtidig fremme kontakten mellem danske og tyske fagfolk. Partnere: Museum Sønderjylland/Cathrinesminde Teglværk
Industriemuseum Kupfermühle
Bevilliget beløb for 2016: 27.193 DKK

MØIN

Med udgangspunkt i et teaterstykke skal børnene beskæftige sig med kulturforskelle. Børn fra to grundskoler vil få professionel drama-undervisning af Ulla Bay Kronenberger hver uge i et halvt år. Desuden mødes børnene til en fælles prøveweekend, hvor grupperne blandes. Det dansk-tyske teaterstykke vil blive opført på begge skoler. Der deltager danske og tyske elever fra Tønder og Glücksburg i alderen 7-12 år.

Partnere: Grundschule Glücksburg (Antje Smorra), Tønder Distriktskole (Jan Peter Jensen), Kulturwerkstatt Kühlhaus, Int. Jugendhof Scheersberg, Bildungsstätte Knivsberg, Landestheater SH, Universität Flensburg/Bereich Textil

Bevilliget beløb for 2016 og 2017 i alt: 109.590 DKK

SATIRE

Projektet handler om den satiriske diskussion af samfundspolitiske emner i form af StandUp/Poetry Slam. Gymnasieelever fra to tyske og to danske gymnasier mødes i to dage og arbejder med udvalgte emner i forskellige workshops, der ledes af professionelle folk fra Poetry Slam/Stand Up-scenen. Arrangementet munder ud i en offentlig fremførelse i Kühlhaus i Flensburg. Forud for workshopperne har eleverne allerede beskæftiget sig med satire i undervisningen.

Partnere: Bund Deutscher Nordschleswiger, Sydslesvigsk Forening, Kulturwerkstatt Kühlhaus e.V. ,

Der er forespurgt forsk. gymnasier i Flensburg, Haderslev og Aabenraa

Bevilliget beløb for 2016 og 2017 i alt: 207.110 DKK

SINA HEFFNER

Den tyske billedhugger og installationskunstner Sina Heffner udstiller parallelt tre steder – Kunstmuseum Tønder, Museumsberg Flensburg (inkl. Naturwissenschaftliches Museum) Kunst & Co. (Flensburg). En del af det, hun udstiller, vil hun lave specielt i forbindelse med projektet, inspireret af den givne situation. Man kan kun få den fuldstændige oplevelse af udstillingen, hvis man besøger alle tre steder. Der vil blive tilbudt en shuttleservice. Kulturformidlere udvikler museumspædagogiske tiltag. Ansøgerne håber på at kunne udvide samarbejdet mellem museerne i Tønder og Flensburg. Samtidig skal der nås ud til nye målgrupper og skabes en bevidsthed om regionens kulturelle mangfoldighed.

Partnere: Kunstmuseum i Tønder, Museumsberg Flensburg, Kunst & Co. Flensburg, Naturwissenschaftliches Museum Flensburg

Bevilliget beløb for 2016: 74.500 DKK

SKATKULTUR

Projektets mål er at samle skatspillere på tværs af grænsen og introducere nye mennesker til kortspillet skat. Planen er at gennemføre en årlig dansk-tysk skatturnering med rammeprogram og med et skatkursus til de nye generationer af skatspillere.

Partnere: Bund Deutscher Nordschleswiger, Nordseeakademie Leck/ Kulturknotenpunkt Nordfriesland-Nordschleswig, Møgeltønder Skatklub, Skatfuchse Leck e.V.

Bevilliget beløb for 2016 og 2017 i alt: 46.190 DKK

Sprogkampagne

Regionskontoret har koordineret sprogkampagnen gennem flere år. Kampagnen skal motivere børn og voksne til at lære nabosproget. Bestyrelsen for Region Sønderjylland-Schleswig fremmer nabosprogene dansk og tysk i grænselandet gennem forskellige initiativer, som alle skal medvirke til, at flere kommer i kontakt med nabosproget.

Forudsætningen for en vellykket sprogkampagne er, at de forskellige aktører inden for sprog i regionen trækker på samme hammel for at fremme kompetencerne i dansk og tysk. Derfor

samarbejder man i sprogkampagnen i et netværk bestående af forskellige institutioner, skoler, universiteter, mindretallene og foreninger, der beskæftiger sig med sprog. Her fungerer Regionskontor Sønderjylland-Schleswig som tovholder og koordinerende organ i forbindelse med idéudviklingen, planlægningen og den praktiske gennemførelse af de forskellige arrangementer.

Der har i 2015 været følgende initiativer som led i sprogkampagnen:

Undersøgelsen 'Dansk syd for grænsen'

Regionskontor & Infocenter udsendte i december 2015 spørgeskemaer til flertalsskoler i Kreis Nordfriesland, Kreis Schleswig-Flensburg og Stadt Flensburg for at finde ud af, hvilke skoler der tilbyder danskundervisning. Et af hovedformålene med denne undersøgelse er at identificere, hvor mange skoler der samarbejder med andre skoler på tværs af landegrænsen eller som ønsker et samarbejde. Resultaterne vil blive offentliggjort i starten af 2016.

Professor dr. ABC

Professor dr. ABC alias Claus Sax Hinrichs var meget aktiv i 2015, hvor han besøgte en række børnehaver i regionen. Han besøgte bl.a. Øster Højst Børnehus og Visby Børnehus med støtte fra KulturBoost. Sønderborg Kommune finansierede også mange besøg i børnehaver gennem Global House og House of Science. Under besøgene var der sprog og gode vandvaner på programmet. Regionskontor & Infocenter støttede disse besøg med et nyt oplag af sanghæftet og køb af yderligere materiale, som der også er bidraget til rent indholdsmæssigt. Desuden præsenterede Claus Sax Hinrichs professorprojektet på den danske ambassade i Berlin i 2015.

Dansk-tysk skoleidrætsdag

Den 10. september 2015 blev den 14. dansk-tyske skoleidrætsdag afholdt på Aabenraa Stadion. I dejligt sensommervejr havde ca. 900 danske og tyske elever en rigtig sjov dag med masser af leg og sport. Programmet bød bl.a. på aktiviteter i skoven, crossfit, stomp, terrænleg, aktivitetsplads og høvdingebold. Idrætsforbundene stillede redskaber til rådighed, og elever fra 10. Klasse Aabenraa var en stor hjælp. Ved stævnets afslutning fik eleverne overrakt medaljer, og der var kanonskud at gå hjem på.

Dansk-tysk skoleidrætsdag, Aabenraa

Dansk-tysk lærerkonference

Den 12. november blev den årligt tilbagevendende dansk-tyske lærerkonference afholdt. Dansk lærere fra Tyskland og tysklærere fra Danmark deltog i konferencen på Højskolen Østersøen i Aabenraa. Konferencens tema var 'Sprog som kulturspejl'. Der blev holdt oplæg om 'Interkulturalitet, multikulturalitet og transkulturalitet', om stereotyper, som projektet SMIK har beskæftiget sig med. Der var præsentation af en emnekasse til brug i tyskundervisningen med kreative sproglege og af det nye Interreg-projekt 'KursKultur'. Forfatter Knud Romer fortalte om sin helt personlige oplevelse af sprog som kulturspejl. Som det også har været tilfældet de foregående år, var alle pladser optaget.

Dansk-tysk lærerkonference, Aabenraa

Rasmus Klump-projekt

I foråret 2015 rettede Margit Kunstmann, der er leder af ADS Kindergarten Süderlücke, henvendelse til Regionskontor & Infocenter om hjælp til at gøre Rasmus Klump-projektet grænseoverskridende. På daværende tidspunkt kørte sprogprojektet 'Rasmus Klump og hans venner' i 7 ADS-børnehaver. Projektet skal være en støtte for børnehaverne i arbejdet med dansk som nabosprog.

Der blev afholdt et møde på Regionskontor & Infocenter, hvor de tyske børnehavemedarbejdere fortalte så begejstret om projektet, at de danske kolleger slet ikke kunne sige nej.

Den 9. juli blev der afholdt en stor Rasmus Klump-sommerfest med 120 børn, som havde deltaget i projektet på tysk side, og der var også deltagelse af børnehaveledere fra Sønderborg og Aabenraa. De besluttede at overtage Rasmus Klump-projektet og undervise i nabosproget tysk i børnehaven.

Kollund Skole og Børnehus var de første, der fik besøg af Rasmus, Skæg, Pingo og Pelle. Også her var projektet en succes og både børn, medarbejdere og forældre var begejstrede.

Den 6. september fortsatte Rasmus Klump alias Petzi, som han hedder på tysk, rejsen i grænselandet sammen med alle hans venner. Næste stop var Nydam Børnehus, og flere daginstitutioner i Sønderborg følger i 2016 (Svalen Holbøl, Hovslund Børneunivers, Dybbøl Børnehus, Børnehuset Alssund og Dybbølsten Børnehavn). Sønderborg Kommune støtter projektet med ekspertviden om det tidlige møde med nabosproget.

Rasmus Klumps skib 'Mary' er lastet med sproglege, bøger og opskrifter. Alle børnehaver supplerer og udbygger lasten, og på den måde inspirerer børnehaverne hinanden. Men det vigtigste er logbogen, hvor alle børnehaver noterer deres oplevelser. Via logbogen får børn og voksne indblik i hverdagen på begge sider af grænsen. Rasmus Klump har bl.a. været med til fastelavnsfest, i spabad og på kælketur. I Kollund så han sågar dronning Margrethe i virkeligheden, da hun besøgte Aabenraa Kommune den 4.9.2015.

Rasmus Klump er et enkelt, men overbevisende sprogprojekt med fokus på nabosprog.

Arbejdsmarked og mobilitetsbarrierer

Arbejdsmarkedet og identificering samt nedbrydning af mobilitetsbarrierer udgjorde igen i 2015 en væsentlig del af regionsarbejdet.

Infocenter, barrierenedbrydning og sprog

Infocentret er et af de få uafhængige rådgivningstilbud i regionen. Både pendlere, virksomheder, institutioner og myndigheder søger råd og vejledning hos Infocentret. Gennem årene er der opbygget stor viden, erfaring og kompetence til gavn for de råde søgende.

Grænsependler- og mobilitetsrådgivning

Rådgivning af grænsependlere, virksomheder og institutioner inden for spørgsmål om grænseoverskridende emner udgjorde også i 2015 Infocentrets hovedvirksomhed. I 2.877 tilfælde blev borgere, virksomheder og institutioner hjulpet, idet spørgsmål blev besvaret direkte, der blev iværksat videregående undersøgelser og henvist til kompetente netværkspartnere.

259 af disse rådgivningssamtaler fandt sted i Schleswig, Flensburg, Leck, Aabenraa og Tønder. Siden maj 2016 bliver der også tilbudt rådgivning i Tønder. I det nye House of Exporters har såvel virksomheder og lønmodtagere mulighed for at få en rådgivning i grænseoverskridende spørgsmål. De råde søgendes spørgsmål bliver stadig mere komplekse.

Ud over Infocentrets vejledning blev der i marts i fjor indført en særlig rådgivningsservice fra SKAT på Regionskontoret, hvor 290 råde søgende blev hjulpet i 2015. I 39 af disse tilfælde var der behov for yderligere rådgivning fra Infocentret.

Rådgivning fordelt på emner fra 2015

Almen: Spørgsmål som kan besvares uden at man ser på den enkelte person og den individuelle situation.

Individuel: Spørgsmål, som kun kan besvares ved at se på den individuelle persons situation.

Arbejdsmarked Tyskland almen Almene spørgsmål vedrørende arbejde i Tyskland uden individuel karakter. Den enkelte person skal der ikke tages højde for.	15
Arbejdsmarked Danmark almen Almene spørgsmål vedrørende arbejde i Danmark uden individuel karakter. Den enkelte person skal der ikke tages højde for.	51
Arbejdsmarked Tyskland individuel Spørgsmål vedr. arbejde i Tyskland, typisk dansk grænsependler. Det drejer sig om en konkret situation og spørgsmål til den individuelle situation.	101
Arbejdsmarked Danmark individuel Spørgsmål vedr. arbejde i Danmark, typisk tysk grænsependler. Det drejer sig om en konkret situation og spørgsmål til den individuelle situation.	299
Skat almen i Danmark eller Tyskland Spørgsmål vedrørende skat uden individuel karakter. Typisk: Mulig pendler uden et konkret arbejdstilbud. Typiske spørgsmål: Hvad er sidste frist for aflevering af årsopgørelse? Hvor høj er den gennemsnitlige skat?	133
Skat individuel i Danmark eller Tyskland Spørgsmål vedrørende skat med individuel karakter. Typisk: Aktiv grænsependler, grænsependler på pension, mulig pendler med konkret arbejdstilbud, andre forhenværende grænsependlere. Typiske spørgsmål: Hvad kan jeg trække fra i skat? Kan jeg bruge grænsegængerreglen? Er det muligt at være ubegrænset skattepligtig? Hvorfor har jeg modtaget 6 årsopgørelser? osv.	425
Sygesikring almen i Danmark eller Tyskland Almene spørgsmål vedrørende sygesikring uden individuel karakter. Typisk: Hvordan er jeg sygesikret som grænsependler? Hvor høj er sygedagpengesatsen generelt?	57
Sygesikring individuel i Danmark eller Tyskland Man er nød til at se på den enkelte sag. Er beskæftigelsesperioden opfyldt? Hvor længe varer sygdommen allerede? Hvor høj er mine sygedagpenge?	334
Pension almen i Danmark eller Tyskland Almene spørgsmål vedrørende folkepension, pensionsordninger, specielle pensioner, førtidspension, arbejdsmarkedspension og lignende.	78
Pension individuel i Danmark eller Tyskland Som ved pension almen men med personlig karakter.	339
Almen social sikring i Tyskland Spørgsmål vedrørende arbejdsløshedsforsikring, tysk Pflegeversicherung, arbejdsulykkeforsikring, familieydelse.	27
Almen social sikring i Danmark Spørgsmål vedrørende arbejdsløshedsforsikring, arbejdsulykkeforsikring, efterløn, familieydelse.	68
Individuel social sikring i Tyskland Som ved almen men med personlig karakter.	117
Individuel social sikring i Danmark Som ved almen men med personlig karakter.	143
Erhvervscontakter i Tyskland Alle spørgsmål fra virksomheder som ikke vedrører social sikring (883/2004) eller skat.	3
Erhvervscontakter i Danmark Alle spørgsmål fra virksomheder som ikke vedrører social sikring (883/2004) eller skat.	13
Diverse spørgsmål alment eller individuel Spørgsmål vedrørende andre ting end nævnt før som for eksempel giftemål, skilsmisse, statsborgerskab.	674

Resultater	
Svar - med det samme uden yderligere sagsbehandling.	2314
Henvi sning – Spørgsmålet skal besvares af en offentlig myndighed (da det hyppigt er et individuelt problem, henvises der til den kompetente institution).	360
Undersøgelse og svar – sager skal undersøges også med hjælp fra andre eller spørgsmålet er så komplekst og skal undersøges nærmere. Svar gives senere, ikke med det samme.	203

Aktiviteter 2015

Der blev gennemført mange aktiviteter, som har været med til at åbne det grænseoverskridende arbejdsmarked yderligere og præsentere Region Sønderjylland-Schleswig.

Infocentrets rådgivere deltog i alt i 28 tjenestemøder med samarbejdspartnere og andre aktører.

Der blev afholdt 18 arrangementer (seminarer, konferencer og foredrag) med 523 deltagere. Pr-arbejdet førte til en række presseartikler.

Infocentrets medarbejdere gennemførte informationsarrangementer, deltog i flere messer, støttede diverse sprogkurser med faglige indlæg, stod bag en reklamekampagne ved grænsen i Kruså, intensiverede samarbejdet med skattehjælp og skattemyndighederne på begge sider af grænsen og tog ud på virksomheder.

Følgende aktiviteter skal fremhæves:

- Det årlige grænsependlermøde
- Rådgivningssamtaler/foredrag i større virksomheder
- Foredrag til sprogkurser, Højskolen Østersøen, Aabenraa
- Deltagelse i det månedlige bestyrelsesmøde i grænsegængerforeningen 'Grenzgänger'
- Generalforsamling 'Grenzgänger'
- Projektet 'jUNGzuSammen', Leck
- Messen 'Truck Amok', Padborg
- Business Lunch, Sønderborg
- Kontaktpleje Femern Bælt-regionen
- Deltagelse i møderne 'Round Table Berater' arrangeret af IHK Flensburg

Afslutningsvis skal det nævnes, at Infocentret også i 2015 bidrog væsentligt til profileringen af Region Sønderjylland-Schleswig. Infocentret hjælper, hvor det kan, er en neutral instans, og både arbejdstagere og arbejdsgivere og i stigende grad også myndigheder og institutioner benytter det som oplysningskilde.

Interreg-arbejdsmarkedsprojekt

Både det eksisterende samarbejde mellem arbejdsformidlingerne og regionale erhvervsfremmeinstitutioner har beskæftiget sig intenst med mulige projekter inden for det grænseoverskridende arbejdsmarked. Der er undersøgt muligheder for støtte under både Interreg 5A og det europæiske EaSI-program, som bliver diskuteret i øjeblikket.

Der blev afholdt i alt 5 projektmøder med en livlig udveksling og faglige diskussioner bl.a. om emner som manglen på faglært arbejdskraft, grænseoverskridende arbejdsformidling og arbejdsmarkedsredegørelse. Både på grund af den heterogene deltagerkreds til møderne og forskellige forestillinger og tilgange vil der skulle arbejdes videre på projektplanlægningen i 2016.

Anerkendelse af erhvervsuddannelser

Foruden godkendelsen af projektet 'STARForce', som regionen deltager i som netværkspartner, har der været forskellige problemstillinger vedrørende anerkendelse af erhvervsuddannelser, dobbelteksemener og fælles uddannelsesprojekter. Efter invitation fra Bundesinstitut für Berufsbildung deltog Regionskontoret bl.a. i en fagkonference i Bonn, som vakte international opmærksomhed. Erhvervsuddannelse i grænseregioner blev belyst fra en videnskabelig vinkel, og en række eksempler fra grænseregioner gav indblik i praksis. Dokumentationen fra konferencen forventes at foreligge om kort tid.

Rammebetingelser, samarbejde og samarbejde mellem myndigheder

Struktur og kritisk analyse af opgaverne

Ikke mindst på baggrund af de politiske beslutninger i Kreis Schleswig-Flensburg besluttede bestyrelsen i 2015 at nedsætte et ad hoc-udvalg. Foruden målene og visionerne for det grænseoverskridende samarbejde i regionen var især organisationen, finansieringen samt kommunikationen vigtige punkter i udvalgets arbejde. De indholds- mæssige tilbagemeldinger blev struktureret og forelagt bestyrelsen med et forslag

om viderebehandling. Foruden konkrete tiltag besluttede bestyrelsen, at der skulle indledes en strategiproces. Den er under forberedelse i øjeblikket og skal være afsluttet inden sommerferien 2016 med en strategi for årene frem til 2020 og derefter, som har støtte fra alle partnere. Det bliver samtidig undersøgt, om og hvordan den eksisterende aftaletekst skal justeres.

Kommunikation

2015 blev brugt til at modernisere Region Sønderjylland-Schleswigs hjemmeside, www.region.dk/de. Det indebærer bl.a. et helt nyt og anderledes backend-system (CMS) i forhold til tidligere med flere tekniske muligheder. Også layoutet er blevet tilpasset, og der er arbejdet med væsentligt flere billeder end tidligere, som for størstedelens vedkommende stammer fra Regionskontor & Infocenters eget billedarkiv.

Hjemmesidens struktur er nu blevet tilpasset de fire kerneområder – sprog, kultur, arbejdsmarked og politisk sekretariat. Organerne bliver naturligvis fortsat beskrevet, og der er billeder af alle medlemmer. Der er desuden etableret et medlemsinformationssystem til brug for medlemmerne af organerne, hvor de kan se og downloade mødemateriale. Menupunktet 'Presse' er også nyt, hvor man kan finde downloads og emneblade m.m. Siden opdateres og justeres løbende. I 2016 står så hjemmesiden www.pendlerinfo.org for tur.

Samarbejde og afstemning med Femern Bælt-regionen

Med baggrund i den politiske samarbejdsaftale fra 2012 og et sagligt begrundet behov for samarbejde - særligt omkring arbejdsmarkedsforhold - er der tætte kontakter til Femern Bælt Komitéen. På baggrund af konkrete samarbejder har der desuden udviklet sig tætte forbindelser til enkelte aktører i Femern Bælt-regionen, som er til stor gavn for det

grænseoverskridende samarbejde. Bl.a. har forskellige aktører ytret ønske om at tilbyde grænsependlerrådgivning i regionen, som Region Sønderjylland-Schleswig skal tilrettelægge. En af hovedopgaverne fremadrettet vil være at undersøge mulighederne her og udvikle mulige scenarier. Men på grund af udsættelserne af byggeriet af den faste forbindelse over Femern Bælt kan der desværre konstateres en vis usikkerhed.

Samarbejde og afstemning med Øresundsregionen

Den gode faglige udveksling med Øresundskomiteén, som har eksisteret i flere år, blev videreført i 2015. Der har været tæt kommunikation på operativt plan omkring både projektarbejdet og arbejdsmarkedsforhold. Som følge af en politisk motiveret omstruktureringsproces blev det i december 2015 besluttet at lade det hidtidige Øresundssamarbejde indgå i organisationen 'Greater Copenhagen and Skåne Region', hvilket blev en realitet pr. 1.1.2016. På grund af manglende kontakter handler det nu om at identificere kontaktpersoner og finde frem til mulige samarbejdsområder.

Deltagelse i projekter

Regionskontoret deltager i flere projekter i regionen som initiativtager eller rådgivende netværkspartner. Denne rådgivende deltagelse i projekterne viser, hvor vigtig Regionskontorets rolle som koordinerende organ er for det grænseoverskridende samarbejde i Region Sønderjylland-Schleswig.

Regionskontoret er netværkspartner og deltager i møder i forbindelse med følgende projekter:

kultKIT

Regionskontor & Infocenter er netværkspartner i Interreg-projektet 'kultKIT'. Projektet gennemføres af projektpartnerne Kreis Ostholstein, Kreis Plön, Stadt Fehmarn, Förderzentrum Kastanienhof, Hansestadt Lübeck på tysk side og University College Sjælland, Lolland Kommune, Guldborgsund Kommune, Vordingborg Kommune og Næstved Kommune (leadpartner) på dansk side og har fået 1 million euro i støtte under EU's Interreg 5A-program.

KIT står for kompetencer, interaktion og forståelse. Projektets overordnede mål er at fremme de sproglige kompetencer og den gensidige kulturelle forståelse i det dansk-tyske grænseområde gennem interaktion i det dansk-tyske møde. For at nå dette mål, råder 'kultKIT' over støttemidler til gennemførelse af mikroprojekter inden for områderne kultur, sport, fritid og uddannelse. Det er meningen, at alle mikroprojekter skal have et interkulturelt læringsperspektiv i forhold til kultur og sprog.

De to projekter 'kultKIT' og 'KursKultur' har flere overlappende mål og derfor også fælles opgaveområder, som der samarbejdes om. Regionskontor & Infocenter er repræsenteret i 'kultKIT'-projektets faglige følgegruppe.

STARForce

Interreg-projektet 'Dansk-Tysk Kompetencecenter', som startede den 1.7.2015 med Industrie- und Handelskammer Flensburg som leadpartner, har siden projektets start arbejdet på at muliggøre dobbeltkompetencer og gøre de tosporede erhvervsuddannelsesstilbud i regionen mere attraktive. Region Sønderjylland-Schleswig er netværkspartner og tæt forbundet med projektets indhold.

Foruden en række informationsmøder bidrog Regionskontoret i november med et fagligt oplæg i forbindelse med det første kompetenceudviklingsseminar. Projektet har nu fået navnet 'STARforCE' (Strong Talents Ready for Crossborder Education).

Beredskab

I april 2015 udløb forlængelsen af projektet 'Interreg 112 – Beredskab uden Grænser'. Siden 2011 havde de regionale partnere på både operationelt og administrativt plan deltaget i løsningen af de opgaver, som et grænseoverskridende beredskabsarbejde indebærer. Allerede i projektforslaget stod det klart, at alle involverede ønskede at udvide samarbejdet og ansøge om et følgeprojekt. Derfor udarbejdede partnerne med Regionskontorets medvirken en ny ansøgning til programmet Interreg Deutschland-Danmark, som nu er inde i den afsluttende

fase. Regionen står på ny til rådighed for følgeprojektet som netværkspartner og vil støtte processen og projektarbejdet med kontakter, videnudveksling og erfaring.

Baltic Sea Labour Forum

Region Sønderjylland-Schleswig har været officiel observatør i samarbejdsnetværket mellem arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer i østersøområdet siden 2014. I 2015 blev der gennemført et pilotprojekt som led i et seed money-projekt under Interreg 5B-Østersø-programmet, som Regionskontor & Infocenter deltog aktivt i, idet det blev undersøgt, hvilke informationstilbud der findes i landene omkring Østersøen til arbejdstagere og arbejdsgivere, og hvilke aktører der er interesseret i sådanne tilbud. Målet med projektet er at skabe et internetbaseret informationstilbud til alle relevante lande i fremtiden med henblik på at forbedre den fri bevægelighed ved hjælp af overskuelige, fagligt godkendte og forståelige informationer. Når dette tiltag er afsluttet, vil der blive foretaget yderligere undersøgelser i 2016 med svenske aktører som tovholdere for at komme videre med implementeringen. Regionen indgår i de dannede netværk og deltager gennem viden- og erfaringsudveksling i spørgsmål vedrørende arbejdskraftens fri bevægelighed.

Nordisk sprogsamarbejde

Regionskontoret har siden efteråret 2012 været netværkspartner i et nordisk sprogprojekt, der sætter fokus på fremme af nabosprog hos børn og unge. Projektets formål er netværksdannelse og udveksling af best practise. Netværket modtog økonomisk tilskud fra Nordplus og Nordisk Kulturfond til at afholde 3 arbejds møder og 2 konferencer i perioden 2013-2015. Afslutningskonferencen finder sted i foråret 2016.

Borders in Globalization

University of Victoria/Canada har siden 2013 gennemført projektet 'Borders in Globalization', hvor Syddansk Universitet i Sønderborg er videnskabelig partner. Foruden Industrie- og Handelskammer Flensburg deltager Regionskontoret som ikke-videnskabelig rådgivningsinstans og skal tilføre diskussionen viden og erfaring. Den 1.12.2015 blev der afholdt et seminar i Sønderborg, hvor en række regionale aktører, politiske beslutningstagere og forskere diskuterede 'provinsialisme i grænseregioner'. Seminardokumentationen er under udarbejdelse i øjeblikket og skal indgå som videnkilde for både hovedprojektet og lokale partnere.

Regionskontor & Infocenter

2015 var et arbejdsrigt og succesrigt år for Regionskontor & Infocenter. Projekter blev initieret, møder og arrangementer forberedt og gennemført, og grænsependlere blev rådgivet og serviceret. Arbejdet var præget af dynamik og hurtig reaktion på påvirkninger udefra. Regionskontor & Infocenter har videresendt og offentliggjort talrige informationer med henblik på at støtte og forbedre informationsstrømmen i Region Sønderjylland-Schleswig.

Regionskontorets leder, Peter Hansen, gennemførte 264 tjenestemøder, interviews, møder og netværksmøder. Ud over medarbejdersamtaler skal her især nævnes møder med projektinitiativtagere eller om emner i partnerforvaltningerne. Præsentation af det grænseoverskridende samarbejde og foredrag om faglige emner i partnernes organer hører ligeledes til Regionskontorets typiske opgaver.

Følgende arrangementer skal fremhæves særligt:

Den 3. marts 2015 var Peter Hansen inviteret til Bruxelles som ekspert på arbejdsmarkedsområdet i grænseregioner i forbindelse med et arrangement i Regionsudvalget. På mødet var der fokus på erfaringer fra arbejdet med grænseoverskridende arbejdsmarkeder samt aktuelle udviklinger og mobilitetsbarrierer.

I dagene 30.6.-01.7.2015 blev der afholdt en konference i det tyske indenrigsministerium om tjenesteydelser af almen interesse ('Daseinsfürsorge'). Regionskontor & Infocenter spillede her en væsentlig rolle på den indholdsmæssige side. Foruden et foredrag fra Regionskontoret præsenterede Kreis Nordfriesland det velfungerende samarbejde inden for beredskab i det dansk-tyske grænseland.

Den 23.7.2015 besøgte Regionskontor & Infocenter 'JUNGzuSAMMEN' på Nordseeakademie i Leck, hvor regionens fremtid blev diskuteret sammen med ca. 100 unge mennesker.

Den 9.9.2015 havde Europa-Kommissionen inviteret Peter Hansen som ekspert til en konference om grænsehindringer. På baggrund af et initiativ fra Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik blev der som led i en offentlig høring spurgt ind til grænsehindringer, som skal evalueres videnskabeligt og indgå i EU-politikken. Processen fortsætter i 2016.

I dagene 15.-16.9.2015 blev der afholdt en konference om '25 år med Interreg'. Konferencen var arrangeret af Europa-Kommissionen, og Peter Hansen deltog som repræsentant for AEBR (Europæiske Grænseregioners Arbejdsfællesskab) og tog del i paneldebatten.

Den 16.12.2015 præsenterede Peter Hansen den dansk-tyske grænseregion i udenrigsministeriet i Berlin for at undersøge mulighederne for et samarbejde. Sammen med generalsekretæren for Europæiske Grænseregioners Arbejdsfællesskab (AEBR) blev det aftalt, at man inddrager hinanden i forbindelse med arrangementer og skal arbejde på at forbedre informationsudvekslingen.

På kulturområdet var 2015 præget af ansøgningen til Interreg-programmet Deutschland-Danmark. Regionskontor & Infocenter fik godkendt et stort kulturprojekt 'KursKultur'. Efter godkendelsen blev projektsekretariatet bygget op, der blev afholdt ansættelsessamtaler,

og nye medarbejdere blev ansat. Foruden dette projekt arbejdes der på en ny Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig. Den nye struktur har medført en stor forandring på kulturområdet, idet både Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig, 'KursKultur' og kulturarbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig nu er samlet i én kulturenhed, hvor Anne-Mette Olsen er kulturkoordinator.

Med projektet 'KursKultur' har Regionskontor & Infocenter fået fire nye medarbejdere: Julia Bick, Vincent Büsch, Karin Hildebrandt og Angela Jensen.

Igen i 2015 gav Regionskontor & Infocenter praktikanter mulighed for at få indblik i det grænseoverskridende samarbejde som led i deres skole- eller universitetsuddannelse. Bl.a. har tre studerende foretaget undersøgelser af kulturforskelle på arbejdsmarkedet og medvirket på projektet 'Borders in Globalization'.

Bilag

Handlingsplan 2016

Året 2016 kommer til at dreje sig om udviklingen af en ny strategi for det grænseoverskridende samarbejde med baggrund i beslutningerne i de politiske organer. Dette bliver tydeliggjort i det følgende udkast til handlingsplan for det kommende år. Samtidig skal der arbejdes videre med succesrige aktiviteter og reagere på nye impulser. Grundet den nuværende usikkerhed, som har vist sig i de politiske forhandlinger i 2015, skal denne handlingsplan gennemgås i løbet af 2016 og evt. tilrettes.

For arbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig er der følgende tyngdepunkter i 2016:

Politisk og myndighedssamarbejde samt rammebetingelser

Servicering af politiske og forvaltningsorganer

De i aftaleteksten fastlagte arbejdsgange og aktiviteter skal gennemføres. Samtidig kan det i forbindelse med udarbejdelse af en ny aftaletekst forventes en række møder, som skal gennemføres.

Struktur og opgavekritik

I slutningen af 2014 startede evalueringsprocessen som har udviklet sig til en strategiudviklingsproces gennem arbejdet i ad-hoc udvalget. Det er forbeholdt politikerne og forvaltningen at følge, pleje og fremme denne proces. Målet er underskrivelse af en ny aftaletekst, som skal fastsætte målene, strukturen, organisationen og finansieringen af det grænseoverskridende samarbejde. Bestyrelsen behandler den detaljerede arbejdsproces på mødet den 10.12.15.

Kommunikation

Der skal i 2016 være et særligt fokus på en styrket kommunikation i det politiske arbejde samt målgruppeorienteret informationsarbejde – især til de politiske emner. Et af resultaterne fra evalueringsprocessen er behovet for information, som gennem arbejdet i regionen kan dækkes bedre.

Erhvervsudvikling og sammenhængende arbejdsmarked

Den fælles ministererklæring i april 2014 og dermed understøttelse af den grænseregionale erhvervsudvikling og arbejdsmarkedet skal videreføres. Udover en bedre understøttelse af det grænseoverskridende samarbejde indenfor ovennævnte emneområder, skal arbejdet på regeringsniveau følges såvel politisk som fagligt.

Samarbejde samt afstemning med Femern Bælt-regionen

Der tilstræbes en politisk afklaring af målene og forventningerne til samarbejdet, som blev indgået med en samarbejdsaftale i 2012 samt med baggrund i den dynamiske udvikling i den faste Femern Bælt-forbindelse.

Samarbejde samt afstemning med Øresundregionen

Genoverveje den for år tilbage påbegyndte udveksling og samarbejde med Øresund-regionen, fordi strukturen i samarbejdet med Øresund grundlæggende kommer til at ændre sig i 2016.

Beredskab

Det siden 2007 iværksatte samarbejde indenfor området beredskab er videreført efter afslutning af projektet Interreg-112 i form af en ny ansøgning. Regionen er netværkspartner og følger arbejdet.

Arbejdsmarked og mobilitetsbarrierer

Rådgivning samt nedbryde barrierer

Med baggrund i nye strukturer indenfor samarbejdet med jobcentrerne og den fremskredne tendens til digitalisering af forvaltningsgange på begge sider af grænsen samtidig med en centralisering af myndighedernes kompetence, er Infocenter et af de få uafhængige vejledningstilbud i området. En fortsættelse af det succesrige arbejde og benyttelse af nuværende arbejdsressourcer og erfaringer i det efterfølgende beskrevne arbejdsmarkedsprojekt er hovedopgaven for 2016.

Interreg-arbejdsmarkedsprojekt

Med baggrund i udviklingen i aktørerne indenfor arbejdsmarkedet resulterer det i korte- og mellemlange muligheder, indgåelse af et tættere og mere afstemt samarbejde, som både kan være indenfor rammerne af et Interreg-projekt, eller senere i form af et fremtidigt Eures-Cross-Border partnerskab finansieret med ekstern midler. På trods af talrige afstemninger er processen med projektudvikling endnu ikke afsluttet. Der undersøges og udvikles muligheden for finansiering ved eksterne midler både indenfor Interreg samt alternative kilder.

Kompetencecenter

I juni 2015 blev Interreg-projektet Kompetencecentrum med Industrie- und Handelskammer Flensburg i spidsen godkendt. Regionskontoret står til rådighed som netværkspartner ved bearbejdning af problemer ved grænseoverskridende erhvervsuddannelse.

Kultur, sprog, ungdom, skole, sport

Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig

Behandling af en mulig videreførelse af den bestående Kulturaftale og forberedelse af en udførelse, såfremt de politiske beslutninger ønsker dette. Samtidig skal den bestående aftale og dennes aktiviteter dokumenteres og evalueres. Ydermere bliver resultaterne og erfaringerne kommunikeret og udvekslet med de deltagende parter. Hjemmesiden kulturfokus.de/dk samt Kulturfokus-magasinet plejes og videreføres.

KursKultur

Jævnfør projektplanlægningen står arbejdsplanerne kulturakademi og sprogfremme i forgrunden for aktiviteterne. Der er planlagt yderligere 3 ansøgningsfrister for kultur- og netværkspuljen samt den indgående vejledning og forberedelse af mikroprojekter. Derudover er der planlagt gennemførelse af en skole-, fritidshjem- og børnehavelederkonference samt en fagkonference til temaet publikumsudvikling, samt 2 kompetenceworkshops for kulturaktører og 2 temadage på tværs af fagområder og aktiviteter i samarbejde med netværkspartnerne fra det øvrige programområde. Afslutningsvis skal støtte gennem transportpuljen startes op, hvortil der forventes et større antal ansøgninger.

Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig

Tyngdepunktet for arbejdet i Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig ligger i forberedelse og politisk behandling af en kultur- og sprogstrategi samt forberedelse af Kulturaftale 2017-2020.

Ny strukturering indenfor kulturområdet

Der er besluttet en ny strukturering på kulturområdet som resultat af forskellige arbejdsgrupper og de politiske organer. Omsætning og evaluering er udset til 2016. Indenfor rammerne af en ny strukturering skal også kommunikationsarbejdet indenfor kulturområdet forbedres med en målgruppe- og en kommunikationsanalyse.

Dansk-tysk skoleidrætsdag

I forbindelse med godkendelse af budgettet i november blev det samtidig besluttet at stille midler til rådighed til gennemførelse af arrangementet. Regionskontoret er med til at gennemføre arrangementet, som – efter planen – skal gennemføres i starten af september på tysk side. Der mangler dog stadig en afklaring af organisatoriske udfordringer idet ferierne på tysk side til næste år ligger meget sent, og er dermed behæftet med en større risiko under afholdelse under åben himmel. Faggruppen Sport i Regionen (SpoReg) har på et møde den 23.11.15 fastsat datoen til den 8. september 2016.

Lærerkonference

Det er Regionskontorets opgave at planlægge og gennemføre Lærerkonferencen 2016. Arrangementet for videreuddannelse af sproglærer i regionen skal igen finde sted i november og fremme viden om sproguddannelse og dermed forbedre kvaliteten og kvantiteten for nabosproget i regionen.

Kulturkit

Som netværkspartner i kulturprojektet i Femern Bælt-regionen består der et tæt fagligt udvekslingsforhold mellem kulturområdet i Region Sønderjylland-Schleswig og projektet Kulturkit. Især indenfor projektet KursKultur er det vigtigt at pleje disse forbindelser, tilstræbe faglig udveksling og videreføre udvekslingen af kulturfaglige emner.